

Aan de raad van de gemeente
Leidschendam-Voorburg
Postbus 905
2270 AX Voorburg

Aan de raad van de gemeente Rijswijk
Postbus 5305
2260 HH Rijswijk

Datum mei 2010
Ons kenmerk 2010/11218
Uw brief/kenmerk --
Contactpersoon Mevrouw M. Mattern
Telefoon (070) 300 8592 fax (070) 300 8401
Bijlagen 1
Onderwerp Quick scan doorwerking aanbevelingen

Geachte leden van de raad,

Bijgaand doe ik u toekomen het rapport van de door de rekenkamercommissie uitgevoerde quick scan naar de implementatie van de aanbevelingen die de commissie deed naar aanleiding van haar onderzoeken. Bij brief van 27 februari 2009, de onderzoeksprogrammering 2009, kondigde ik deze quick scan aan.

Inleiding

Ter uitvoering van de quick scan heeft de commissie een overzicht in tabelvorm van alle in de eerste zeven onderzoeken gedane aanbevelingen gemaakt. Daarbij is, voor zover de commissie over de daarvoor nodige informatie beschikte, aangegeven of deze aanbevelingen door de raad dan wel het College van Burgemeester en Wethouders zijn overgenomen en in het bevestigende geval wat de stand van zaken is inzake de implementatie daarvan.

Vervolgens is aan de griffier en de gemeentesecretaris van beide gemeenten bij brief van 25 september 2009 gevraagd de ingevulde gegevens te controleren op juistheid, alsmede om de ontbrekende gegevens in te vullen. Op 30 november 2009 werd een reactie van de gemeentesecretaris van Leidschendam-Voorburg ontvangen en op 16 januari 2010 van de gemeentesecretaris van Rijswijk.

Bij brieven van 9 februari jl. heb ik het rapport in het kader van het bestuurlijk hoor en wederhoor doen toekomen aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders met het verzoek uiterlijk 9 maart 2010 te reageren op de door de commissie naar aanleiding van het rapport geformuleerde conclusies en aanbevelingen. De reactie van het College van Burgemeester en Wethouders van Leidschendam-Voorburg heeft de rekenkamercommissie ontvangen op 13 april 2010 en die van Rijswijk op 29 maart 2010. Het zal duidelijk zijn dat de door de gemeentesecretarissen en Colleges aangehouden termijnen van reageren niet bevorderlijk zijn voor het volgens planning kunnen werken van de rekenkamercommissie.

Afschriften van de brieven van de rekenkamercommissie aan de Colleges alsmede van de reacties van beide Colleges zijn als bijlagen gevoegd bij het onderzoeksrapport.

In het onderstaande wordt ingegaan op de aanleiding voor en de vraagstelling van de quick scan. Vervolgens treft u onderscheiden naar gemeente de bevindingen en conclusies aan alsmede de aanbevelingen die de rekenkamercommissie hieraan verbindt. Tenslotte wordt ingegaan op de reacties van de Colleges van Burgemeester en Wethouders.

Aanleiding onderzoek

Naar aanleiding van signalen van leden van de raad dat het hun aan inzicht ontbreekt of en zo ja op welke wijze de door de commissie gedane aanbevelingen, voor zover die door de raad en het college zijn overgenomen, zijn geïmplementeerd, achtte de commissie het noodzakelijk om door het uitvoeren van een quick scan de raad dit inzicht te verschaffen.

Vraagstelling

De centrale onderzoeksvraag voor de quick scan luidde:

worden de aanbevelingen van de rekenkamercommissie geïmplementeerd en zo ja, op welke wijze?

Van deze centrale vraag zijn de volgende deelvragen afgeleid.

1. Welke aanbevelingen heeft de rekenkamercommissie gedaan en aan wie zijn die aanbevelingen geadresseerd?
2. Welk standpunt heeft de raad ingenomen over de aanbevelingen van de rekenkamercommissie?
3. Welk standpunt heeft het College in vervolg op het standpunt van de raad ingenomen over de aanbevelingen van de rekenkamercommissie?
4. Afhankelijk van het antwoord op de vragen 2 en 3: zijn de aanbevelingen van de rekenkamercommissie geïmplementeerd en zo ja, op welke wijze?
5. Controleert de gemeenteraad of de aanbevelingen van de rekenkamercommissie door het College zijn geïmplementeerd en zo ja, hoe?
6. In het geval de aanbevelingen zouden worden geïmplementeerd, welke mogelijke verklaringen zijn er voor indien dat toch niet is gebeurd?

Leidschendam-Voorburg

Bevindingen

In het hierna volgende overzicht is een samenvatting van de bevindingen van de quick scan gegeven.

Onderzoek	Aantal aanbevelingen	Overgenomen door Raad	Overgenomen door College	Geïmplementeerd
<i>Aanbestedingen</i>	14	14	14	2
<i>Wijkgericht werken</i>	7	7	6	0
<i>Programmabegroting</i>	6	6	6	6
<i>Grote projecten</i>	1	1	1	1
<i>Grondbeleid</i>	8	8	8	0
<i>Communicatie met de burger</i>	9	9	9	0
<i>Integriteit</i>				
- Raad	6	5	nvt	2
- College	5	5	5	0
Totaal	56	55	49	9

Conclusies

De rekenkamercommissie trekt uit de bevindingen de volgende conclusies.

1. Van de 49 door het College overgenomen aanbevelingen zijn er slechts 9 (18%) geïmplementeerd en van de vijf aanbevelingen die door de raad geïmplementeerd moesten worden 2 (40%).
2. De raad controleert niet of de door het College overgenomen aanbevelingen van de rekenkamercommissie door het College zijn geïmplementeerd.
3. De raad controleert niet of de aanbevelingen van de rekenkamercommissie die zich tot de raad richten en zijn overgenomen, worden geïmplementeerd.
4. Het College controleert onvoldoende of de overgenomen aanbevelingen zijn geïmplementeerd.

Aanbevelingen

Op basis van deze conclusies doet de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen,

1. Vraag als raad een jaarlijkse rapportage van het College over de voortgang van de implementatie van overgenomen aanbevelingen van de rekenkamercommissie, bijvoorbeeld bij de indiening van de ontwerpbegroting.
2. Bewaak als raad de voortgang van de implementatie van de eigen aanbevelingen.
3. Vraag als College een regelmatige rapportage van het ambtelijk apparaat over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen, mede als basis voor de onder 1 bedoelde rapportage aan de raad.

Rijswijk

Bevindingen

In het hierna volgende overzicht is een samenvatting van de bevindingen van de quick scan gegeven.

Onderzoek	Aantal aanbevelingen	Overgenomen door Raad	Overgenomen door College	Geïmplementeerd
<i>Aanbestedingen</i>	15	15	15	7
<i>Wijkgericht werken</i>	7	7	7	2,5
<i>Programmabegroting</i>	5	nog niet behandeld	nog niet behandeld	nvt
<i>Grote projecten</i>	1	1	1	1
<i>Grondbeleid</i>	6	6	5	5
<i>Communicatie met de burger</i>	7	kennisgeving aangenomen	7	0
<i>Integriteit</i>				
- Raad	6	4	nvt	0
- College	6	6	5	1
Totaal	53	39	40	16,5

Conclusies

De commissie trekt uit de bevindingen de volgende conclusies.

1. Van de 40 door het College overgenomen aanbevelingen zijn er slechts 16,5 (40%) geïmplementeerd en van de 4 aanbevelingen die door de raad geïmplementeerd moesten worden 0 (0%).
2. De raad behandelt niet alle rapporten van de rekenkamercommissie als gevolg waarvan aanbevelingen niet worden geïmplementeerd.
3. Het College controleert onvoldoende of de overgenomen aanbevelingen zijn geïmplementeerd.
4. De raad controleert niet of door de rekenkamercommissie uitgebrachte rapporten aan hem ter behandeling worden voorgelegd en evenmin of de overgenomen aanbevelingen door het College zijn geïmplementeerd.

Aanbevelingen

Op basis van deze conclusies doet de rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen.

1. Spreek een termijn af waarbinnen de rapporten van de commissie in de raad moeten worden behandeld.
2. Bewaak als raad de voortgang van de implementatie van de eigen aanbevelingen.
3. Vraag als raad een jaarlijkse rapportage van het College over de voortgang van de implementatie van overgenomen aanbevelingen van de rekenkamercommissie, bijvoorbeeld bij de indiening van de ontwerp-begroting.

4. Vraag als College een regelmatige rapportage van het ambtelijk apparaat over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen, mede als basis voor de onder 1 bedoelde rapportage aan de raad.

Reacties Colleges van Burgemeester en Wethouders

Leidschendam-Voorburg

In zijn uitvoerige reactie geeft het College van Burgemeester en Wethouders van Leidschendam-Voorburg aan dat de bevindingen van de rekenkamercommissie niet meer overeenkomen met de actuele situatie. Uit een recentelijk op instigatie van het College gehouden inventarisatie blijkt dat er inmiddels 35 van de 48 aanbevelingen zijn geïmplementeerd in plaats van de door de rekenkamercommissie geconstateerde 9 van de 49. Van de nog niet geïmplementeerde aanbevelingen zullen er 8 voor 1 oktober a.s. zijn afgerond en de overige 5 voor 31 december a.s.

Naar aanleiding van deze reactie merkt de rekenkamercommissie op dat haar bevindingen uiteraard een momentopname (30 november 2009) betreffen. Het verheugt de rekenkamercommissie zeer dat blijkbaar sindsdien de daadwerkelijke implementatie van haar aanbevelingen op grote schaal heeft plaatsgevonden en dat dat met de nog niet geïmplementeerde aanbevelingen voor het eind van dit jaar het geval zal zijn. Overigens vraagt de commissie zich af waarom het College melding maakt van 48 aanbevelingen, terwijl de commissie uitgaat van 49 aanbevelingen.

Voor wat de door de rekenkamercommissie in het onderzoeksrapport gedane aanbevelingen betreft deelt het College mee dat het heeft besloten deze op te volgen en geeft het tevens aan op welke wiizen dat zal worden gedaan.

De rekenkamercommissie heeft met waardering kennisgenomen van de uitgebreide wijze waarop het College heeft aangegeven haar aanbevelingen te gaan implementeren. Naar haar mening zal dit de besluitvorming in de raad ten goede komen.

Rijswijk

Naar het oordeel van het College is de bevinding van de rekenkamercommissie dat 40% van de aanbevelingen is geïmplementeerd naar de letter juist, maar kunnen daaruit nauwelijks gevolgtrekkingen worden gedaan. Volgens het College is de reden daarvoor, dat van enige weging van de vragen, laat staan van enig onderzoek in hoeverre door de rekenkamercommissie gestelde vragen in totaliteit iets zeggen over het karakter van de aanbevelingen geen sprake is.

De rekenkamercommissie deelt bovenvermelde opvatting van het College geenszins. Zij heeft met de quick scan een feitelijk onderzoek willen doen naar de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van haar aanbevelingen. Hiertoe heeft zij feitelijke vragen geformuleerd. De vragen zijn beantwoord mede op basis van aangereikte gegevens van gemeentezijde. De commissie realiseert zich dat dat een momentopname is en dat zij daarbij geen rekening heeft gehouden en ook niet heeft willen houden met eventuele nuances. Deze zouden naar haar oordeel de duidelijkheid en eenduidigheid van de

bevindingen van het onderzoek niet ten goede zijn gekomen. Dat die bevindingen niet altijd eenieder welgevallig zijn, maken ze daarom niet minder juist.

Om dezelfde reden als bovenvermeld heeft enige weging van de vragen inderdaad niet plaatsgevonden. Het ontgaat de commissie wat de zin van een dergelijke weging had moeten zijn en hoe deze weging gestalte had moeten krijgen.

De tweede conclusie van de rekenkamercommissie, namelijk dat de raad niet alle rapporten van de rekenkamercommissie behandelt als gevolg waarvan aanbevelingen niet worden geïmplementeerd, kan het College niet goed plaatsen. Het College acht deze gekleurd, zo niet onjuist en vergt op zijn minst nuancering.

Ook deze opvatting van het College deelt de rekenkamercommissie niet. Het College onderkent namelijk dat de quick scan inzake de programmabegroting nog niet in de raad behandeld is en dat bij de beantwoording van de vragen met betrekking tot het onderzoek communicatie is verwezen naar de nog uit te brengen startnotitie interactieve beleidsvorming. Ook dit onderzoek is dus niet behandeld in de raad. De conclusie van de rekenkamercommissie dat de raad niet al haar rapporten behandelt is gekleurd noch onjuist en behoeft ook geen nuancering.

De derde conclusie van de rekenkamercommissie, namelijk dat het College niet controleert of de overgenomen aanbevelingen zijn geïmplementeerd, is volgens het College niet vol te houden, omdat in de eerste plaats op geen enkele wijze melding gemaakt wordt van het feit of het College wel of niet controleert en in de tweede plaats vaak duidelijk in de beantwoording is meegegeven dat de uitkomsten van het onderzoek worden overgenomen.

Naar de mening van de rekenkamercommissie zijn bovenvermelde argumenten onvoldoende bewijs om te veronderstellen dat het College wel controleert.

Omdat uit de bevindingen blijkt dat 40% van de aanbevelingen is geïmplementeerd en 60% dus niet, acht de rekenkamercommissie het niet al te gewaagd om te concluderen dat dat niet, althans in onvoldoende mate het geval is. Bij nader inzien is in de conclusie "niet" vervangen door "onvoldoende".

Het College is over de vierde conclusie, te weten de raad controleert niet of door de rekenkamercommissie uitgebrachte rapporten aan hem ter behandeling worden voorgelegd en evenmin of de overgenomen aanbevelingen door het College zijn geïmplementeerd, dezelfde mening toegedaan als over de derde conclusie.

Aangezien deze conclusie de raad regardeert, acht de rekenkamercommissie het niet aan de orde thans hierop te reageren.

De algemene conclusie van het College is dat de conclusies van de rekenkamercommissie op zijn minst betwistbaar en in ieder geval voorbarig zijn. Zij worden dan ook niet zonder meer gedeeld en behoeven naar het oordeel van het College aanzienlijke nuancering en onderbouwing.

Zoals uit het vorenstaande blijkt, deelt de rekenkamercommissie deze conclusie niet.

De aanbevelingen worden door het College als een welkom advies gezien om tot een gerichter en fundamenteler behandeling van de rapporten van de rekenkamercommissie te komen. Voorzover deze bij behandeling en implementatie nog niet zijn meegenomen, zullen deze van nut zijn bij nog te voeren behandelingen en implementatie van de onderzoeken van de rekenkamercommissie.

Het verheugt de rekenkamercommissie dat het College de aanbevelingen van de rekenkamercommissie op bovenvermelde wijze tegemoet treedt. Wel brengt zij onder de aandacht dat aanbevelingen bedoeld zijn om over te nemen en te implementeren.

Hoogachtend,
de voorzitter van de rekenkamercommissie
Leidschendam-Voorburg en Rijswijk,

mr. W.J.K. Brugman